

Sinteza
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul de hotărâre pentru modificarea Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.556/2019 (număr unic 572/MF/2024)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Consultare publică			
Asociația Auditorilor Interni (scr. nr. 07/2 din 16.07.2024)	1.	La punctul 2. Modificarea textului „criteriile” cu „modul de determinare a criteriilor” adaugă o complexitate inutilă regulamentului, deoarece procesul de stabilire a criteriilor ar trebui să fie clar și direct, fără a introduce pași intermediari care generează confuzii. Pentru eficiență, este necesar un set clar de proceduri și responsabili pentru determinarea criteriilor, deoarece în lipsa unor descrieri detaliate există riscul de incertitudine în aplicarea regulamentului. Referirea la „criterii” și nu la „modul de determinare a criteriilor” în alte secțiuni (pct. 6, 10, 13, 40 sub.2) evidențiază o incoerență terminologică, care poate duce la interpretări diferite și confuzii în aplicarea regulamentului. Considerăm, că este mai eficient să se stabilească criterii clare și directe în regulament, evitând descrierea modului de determinare a acestora, care ar necesita resurse și timp suplimentar. <i>Astfel, Asociația propune ca modificarea să fie însoțită de proceduri detaliate care să clarifice modul de determinare a criteriilor de eligibilitate, precum și să se asigure că criteriile specifice sunt clar stabilite în</i>	Se acceptă parțial Întru înlăturarea incertitudinilor în aplicarea prevederilor cadrului normativ, pct.2 din Regulamentul nr. 556/2019 a fost revizuit și va avea următorul cuprins: <i>„Prezentul Regulament stabilește cerințele de elaborare, admitere și participare la Programul de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public (în continuare – Program de instruire și certificare), regulile de desfășurare a examenelor de evaluare a cunoștințelor, atribuțiile și modul de organizare a activității Comisiei de certificare în domeniul auditului intern în sectorul public (în continuare – Comisie de certificare), precum și condițiile de adoptare a deciziei privind eliberarea, menținerea, suspendarea și retragerea certificatului de calificare profesională.”</i> Concomitent, a fost revizuit și ajustat conținutul pct.40 sbp. 2) care se referă la atribuțiile subdiviziunii responsabile de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern din cadrul Ministerului Finanțelor după cum urmează: <i>„înaintează propuneri privind cerințele de admitere și participare la Programul de instruire și certificare, precum și de eliberare, menținere, suspendare și retragere a certificatului de calificare profesională;”</i>. În aceeași ordine de idei, se menționează că, pct.10 din Regulamentul nr.556/2019 stabilește prevederi generale cu privire la criteriile de eligibilitate a candidaților la Program de instruire și certificare. În conformitate cu pct.6 și pct.40 sbp. 1) din Regulament, acestea sunt specific detaliate, pentru fiecare nivel de complexitate (bază /intermediar / avansat), în Program de instruire și certificare, elaborat de subdiviziunea responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern din cadrul Ministerului Finanțelor,

		<i>regulament pentru a evita potențialele probleme de interpretare și aplicare.</i>	avizat de către Consiliul controlului financiar public intern și aprobat de ministrul finanțelor.
2.	La punctul 10 subpunctul 3. Participarea la Programul de instruire este condiționată de corespunderea candidatului criteriilor de eligibilitate stabilite conform Programului de instruire, care se referă la...: să se completeze cu încă un criteriu - ce confirmă angajarea și vechimea în muncă de cel puțin 1 sau 2 ani în domeniul auditului intern. În acest context, trebuie de intervenit și pe pct. 3. Pe parcursul a doi ani de la data angajării, auditorul intern are obligația să participe la nivelul Programului de instruire care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția deținută.... Ce se întâmplă dacă nu participă timp de doi ani, care este mecanismul mai departe?	Se acceptă parțial Cu referire la propunerea de completare a pct.10 cu criteriul ce se referă la „vechimea în muncă de 1-2 ani în domeniul auditului intern”, se informează că în contextul completării funcțiilor vacante în subdiviziunile de audit intern în cadrul autorităților și instituțiilor publice, art. 19 alin. (6) din Legea nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern stabilește că „ <i>Conducătorul subdiviziunii de audit intern deține certificat de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public, eliberat de către Ministerul Finanțelor, sau certificat de calificare cu recunoaștere internațională în domeniul auditului intern</i> ”. Totodată, Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr. 155/2011, stabilește ca cerință specifică minimă deținerea certificatului de evaluare a cunoștințelor certificatului de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public pentru funcțiile de „auditor intern superior” și, respectiv, „auditor intern principal”, astfel urmărindu-se posibilitatea de angajare și promovare a auditorilor interni în carieră și nivel de salarizare, în dependență de cunoștințele și experiența de muncă deținută. În acest sens, angajarea în funcția publică de „auditor intern/auditoarea internă” este posibilă fără deținerea certificatului de evaluare a cunoștințelor sau experienței în domeniul auditului intern. Astfel, condiționarea participării la Programul de instruire și certificare cu deținerea experienței în domeniul auditului intern limitează nejustificat posibilitatea de dezvoltare profesională a noilor specialiști și, consecvent, a creșterii ofertei de cadre calificate pe piața muncii. Totodată, în scopul clarificării obligației cu privire la participarea la Programul de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public, conținutul pct. 3 din Regulamentul nr. 556/2019 a fost modificat după cum urmează: „ <i>Pe parcursul a doi ani de la data angajării, persoanele care efectuează activitate de audit intern au obligația să participe la nivelul Programului de instruire și certificare care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția deținută</i> ”.	

3.	La punctul 11. Utilizarea platformei online (https://certificare-ai.mf.gov.md) pentru depunerea cererilor este un pas pozitiv spre digitalizarea proceselor, ceea ce va simplifica și accelera procedurile, reducând birocrăția și eliminând necesitatea depunerii fizice a documentelor. Totuși este, important ca platforma să fie bine proiectată, securizată și accesibilă pentru toți utilizatorii, inclusiv pentru cei care pot avea dificultăți în utilizarea tehnologiei. Introducerea cerinței de a furniza un document care confirmă locul actual de muncă (punctul 4 ¹) adaugă o nouă dimensiune de verificare a candidaturilor, dar este important ca această cerință să fie clar definită pentru a evita interpretările variate. <i>Astfel, Asociația propune să se specifice ce tip de document poate fi acceptat pentru a confirma locul actual de muncă (ex. adeverință de la angajator, contract de muncă etc.).</i>	Se acceptă Pct. 11, sbpct. 4¹ din Regulamentul nr. 556/2019 a fost completat conform recomandării și va avea următorul cuprins: „documentul ce atestă locul actual de muncă, sub forma unei scrisori/adeverințe/certificat, eliberat de angajator, care confirmă statutul de salariat și validitatea raporturilor de muncă”.
4.	La punctul 12. Organizarea admiterii cel puțin o dată pe an pentru fiecare nivel al programului asigură regularitatea și predictibilitatea procesului, permițând candidaților să se pregătească și să aplice în mod corespunzător. Dar ce se întâmplă în cazul unei cereri crescute? Ar putea fi necesară analiza posibilității de organizare a mai multor sesiuni de admitere pe an (poate fi una suplimentară) pentru a acoperi necesarul de formare și certificare, astfel evitând tergiversările și asigurând accesul eficient și echitabil al candidaților la program. <i>Asociația propune:</i> sintagma „Admiterea	Se acceptă Proiectul a fost completat cu un punct nou cu următorul conținut: „17². În cazul înregistrării unui număr mai mare de 20 de cereri de înmatriculare pentru unul dintre cele trei niveluri ale Programului de instruire și certificare, Ministerul Finanțelor în termen de 2 luni organizează o activitate suplimentară de instruire.” Subsidiar, se informează că admiterea la Programul de instruire și certificare este organizată de Ministerul Finanțelor și este finanțat din bugetul de stat, participarea la activitățile de instruire fiind gratuită pentru angajații din cadrul autorităților și instituțiilor bugetare. Numărul și formatul sesiunilor de instruire în cadrul Programului se stabilește în dependență de numărul participanților înmatriculați, precum și în dependență de resursele disponibile alocate.

	pentru participare la Programul de instruire și certificare se desfășoară cel puțin o dată pe an pentru fiecare dintre cele trei niveluri ale programului” de completat cu menționarea explicită a celor trei niveluri (<i>de bază, intermediar, avansat</i>). Argument: poate fi utilă pentru candidați, asigurând o înțelegere completă a etapelor programului.	
5.	La punctul 13. <i>Asociația, propune să se includă o referință explicită la documentul sau secțiunea unde aceste criterii sunt stabilite, pentru a asigura că toți candidații înțeleg cerințele.</i> <i>De exemplu: „La Programul de instruire și certificare sunt admiși candidații care întrunesc criteriile de eligibilitate stabilite în Program”.</i>	Se acceptă Redacția pct.13 din Regulamentul nr. 556/2019 a fost modificată conform recomandării.
6.	La punctul 15. Modificarea pct.15 oferă Ministerului Finanțelor flexibilitate în stabilirea perioadei și formei de desfășurare a activităților de dezvoltare profesională, adaptându-se la numărul de candidați și disponibilitatea formatorilor. Totuși, considerăm că lipsa unui număr minim de participanți poate duce la organizarea de cursuri cu grupuri foarte mici, afectând dinamica și eficiența acestora, și ar putea reduce predictibilitatea pentru candidați. <i>De aceea, Asociația propune stabilirea unui număr minim de participanți (de ex.: 10, 15 sau 20) pentru a iniția instruirea sau autoinstruirea, asigurând astfel eficiența și calitatea procesului de formare.</i>	Se acceptă Scopul modificării pct. 15 din Regulamentul nr.556/2019 constă în faptul de a face procesul de instruire mai accesibil și mai flexibil pentru candidați prin posibilitatea diversificării formelor de instruire oferite în cadrul Programului (off-line, online, webinare, autoinstruire, etc.). În acest context, conform prevederilor pct. 15 din Regulament, decizia cu privire la perioada și forma de desfășurare a activităților de dezvoltare profesională în baza Programului de instruire și certificare, se va lua de către Ministerul Finanțelor, reieșind din numărul candidaților înmatriculați la program și disponibilitatea formatorilor. Concomitent, în scopul asigurării accesului la instruire a tuturor solicitanților eligibili proiectul a fost completat cu un punct nou cu următorul conținut: „17². În cazul înregistrării unui număr mai mare de 20 de cereri de înmatriculare pentru unul dintre cele trei niveluri ale Programului de instruire și certificare, Ministerul Finanțelor în termen de 2 luni organizează o activitate suplimentară de instruire.”

7.	La punctul 16. Modificarea pct.16 modifică cerința de la deținerea unui certificat de formator la simpla experiență de formator pentru modulele/subiectele incluse în Programul de instruire și certificare. Aceasta poate duce la o scădere a calității, deoarece experiența nu garantează întotdeauna competența și cunoștințele necesare. Deținerea unui certificat oferă o validare formală a competențelor și asigură că formatorii au trecut printr-un proces riguros de evaluare. Prin eliminarea cerinței de certificare, există riscul de a compromite calitatea instruirii. <i>Asociația solicită menținerea cerinței de deținere a unui certificat de formator pentru modulele/subiectele incluse în Programul de instruire și certificare, asigurând astfel standarde ridicate de calitate și competență în procesul de instruire.</i>	Nu se acceptă Procesul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public în cadrul Programului este organizat de Ministerul Finanțelor prin contractare de servicii de instruire. Astfel, asigurarea calității activităților de instruire este responsabilitatea directă a prestatorului de servicii contractat de Ministerul Finanțelor, care urmează să stabilească și să confirme calitatea formatorilor antrenați în Program, a materialelor elaborate și serviciilor oferite de către aceștia.
8.	La punctul 18. Modificarea pct.18 oferă Ministerului Finanțelor flexibilitatea de a decide organizarea procesului de autoinstruire pentru candidații eligibili, ceea ce poate fi util în cazul neacumulării numărului minim de participanți. Totuși, această formulare lasă decizia la discreția ministerului, ceea ce poate crea incertitudine pentru candidați. <i>De aceea, pentru a asigura predictibilitate și transparență, Asociația solicită stabilirea unor criterii clare pentru situațiile în care se va opta pentru autoinstruire și comunicarea acestor criterii în mod transparent către candidați.</i>	Nu se acceptă Scopul implementării Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public este de a satisface cerințele de competențe (cunoștințe și abilități) prin organizarea și evaluarea pregătirii profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public. Modificările la pct. 15 și pct. 18 din Regulamentul nr.556/2019 au ca scop de a face procesul de instruire mai accesibil și mai flexibil pentru candidați prin posibilitatea diversificării formelor de instruire oferite în cadrul Programului (off-line, online, webinare, autoinstruire, etc.). În acest context, conform prevederilor pct. 15 din Regulament, decizia cu privire la perioada și forma de desfășurare a activităților de dezvoltare profesională în baza Programului de instruire și certificare, se va lua de către Ministerul Finanțelor, reieșind din numărul candidaților înmatriculați la program și disponibilitatea formatorilor.

9.	La punctul 21. Modificarea pct.21, care exclude specificația „specialiști în cadrul Ministerului Finanțelor, altor entități/autorități publice, reprezentanți ai mediului academic și ai organizațiilor neguvernamentale de profil”, reduce transparența și claritatea privind componența Comisiei de certificare. Această specificație asigură diversitatea și reprezentativitatea comisiei, aspecte esențiale pentru credibilitatea și imparțialitatea procesului de certificare. Care este motivul modificării respective? <i>Asociația solicită păstrarea versiunii inițiale a pct.21 și includerea în componența Comisiei de Certificare a unui reprezentant al Asociației Auditorilor Interni din RM în calitate de organizație neguvernamentală de profil, pentru a menține diversitatea profesională și asigurarea evaluării echitabile și fundamentată a candidaților.</i> La punctul 21¹. Prezența unui secretar de stat ca președinte al comisiei poate introduce riscul influenței politice sau administrative, afectând imparțialitatea deciziilor. De asemenea, având în vedere că secretarul de stat poate ocupa funcția pentru un termen scurt și este posibil să nu aibă experiență specifică în domeniul auditului intern, aceasta poate compromite continuitatea și expertiza necesară pentru conducerea eficientă a comisiei. Excluderea reprezentanților organizațiilor neguvernamentale de profil din Comisia de certificare limitează diversitatea perspectivei și reduce obiectivitatea procesului de certificare. Reprezentanții ONG-urilor de profil pot aduce	Nu se acceptă În scopul concretizării și stabilirii clare a cerințelor față de statutul și competențele persoanelor desemnate în componența Comisiei de certificare, prevederile pct. 21 au fost detaliate și divizate în 2 puncte (pct.21 și 21¹ din Regulamentul nr. 556/2019). Astfel, pct. 21¹: <i>„Președinte al Comisiei de certificare este secretar de stat al Ministerului Finanțelor, iar membri ai Comisiei de certificare sunt angajați ai autorităților/instituțiilor publice care dețin certificat de calificare profesională și efectuează activitate de audit intern, un specialist din cadrul subdiviziunii responsabile de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern, precum și un reprezentant al mediului academic.”</i> Prin urmare, desemnarea membrilor Comisiei de certificare se face pe criterii de performanță și experiență profesională individuală și nu poate fi condiționată de apartenența la o organizație non-guvernamentală expres specificată în actul normativ. Confirmarea competențelor profesionale ale membrilor practicieni desemnați în componența Comisiei de certificare este confirmată prin deținerea certificatului de calificare profesională, desfășurarea activității de audit intern în una din autoritățile/instituțiile publice naționale, precum și de o experiență de muncă de minim 5 ani. Subsidiar se informează că, începând cu anul 2021, odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 556/2019 prin care a fost pus în aplicare mecanismul reconceptualizat de certificare în domeniul auditului intern, în mod constant 3 din cei 5 membri permanenți ai Comisiei de certificare, dețineau calitatea de membru ai Asociației Auditorilor Interni din RM. Comisia de certificare este un organ colegial, deciziile căruia sunt adoptate cu majoritatea simplă de voturi, iar votul fiecărui membru, inclusiv al președintelui Comisiei, are aceeași valoare. În aceste condiții, deciziile Comisiei de certificare nu pot fi influențate, sub nici un aspect, în mod unilateral de către un singur membru al Comisiei de certificare. Este de menționat că, desemnarea Secretarului de stat în calitate de președinte a Comisiei de certificare asigură executarea deciziilor și implementarea recomandărilor Comisiei de certificare, care au ca scop consolidarea activităților de control și asigurarea transparenței, corectitudinii și imparțialității procesului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public.
----	---	--

	perspective valoroase și imparțiale în calitate de profesioniști din domeniu, asigurând astfel, o evaluare mai echilibrată și transparentă. Care este motivul excluderii reprezentanților organizațiilor neguvernamentale de profil din Comisia de certificare? <i>Asociația solicită alegerea președintelui Comisiei de certificare dintre membrii numiți, cu experiență relevantă. Reiterăm, și includerea în componența Comisiei de Certificare a unui reprezentant al Asociației Auditorilor Interni din RM în calitate de organizație neguvernamentală de profil, pentru a asigura o evaluare diversificată și echitabilă.</i>	
10.	La punctul 31 subpunctul 3. Modificarea subpunctului 3, clarifică rolul activ al Comisiei de certificare în supravegherea examenelor și subliniază responsabilitatea acesteia în asigurarea integrității procesului. Totuși, această modificare impune elaborarea unor instrucțiuni sau proceduri suplimentare pentru a determina clar așteptările și responsabilitățile comisiei. Astfel, se va asigura o monitorizare eficientă și se vor evita confuziile, garantând standarde ridicate și transparență în evaluarea cunoștințelor.	Se acceptă Pentru a asigura desfășurarea examenului de evaluare a cunoștințelor într-un mod integru, Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu Anexa nr. 1² care stabilește modelul Declarației de răspundere cu privire la respectarea regulilor de desfășurare a examenului de evaluare a cunoștințelor, stabilite de Comisia de certificare. Concomitent, reglementări detaliate cu privire la desfășurarea examenului de evaluare a cunoștințelor sunt stabilite în Secțiunea nr. 4 a Regulamentului. Astfel, membrii Comisiei de certificare care sunt prezenți în sala de desfășurare a examenului de evaluare a cunoștințelor vor monitoriza respectarea regulilor sus menționate.
11.	La punctul 33. Pentru a asigura o implementare eficientă a acestei modificări, Asociația propune să se ofere membrilor Comisiei de certificare un Ghid detaliat privind identificarea și declararea conflictelor de interese, asigurând astfel integritatea și obiectivitatea în evaluarea candidaților.	Nu se acceptă Regimul juridic al conflictului de interese și modul de soluționare a acestuia este reglementat prin Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale și cadrul normativ conex. Ghidul privind conflictele de interese este elaborat de Autoritatea Națională de Integritate, autoritate cu atribuții în exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al

		conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor. Ghidul este public și poate fi accesat la următoarea adresă: https://ani.md/sites/default/files/Ghid%20CI%202020%20(3).pdf
12.	La punctul 34. Asociația propune să se stabilească proceduri clare pentru notificarea și gestionarea situațiilor de imposibilitate de participare și conflict de interese, astfel încât înlocuirile să se desfășoare într-un mod ordonat și transparent.	Se acceptă Modul de declarare a conflictului de interese de către membrii Comisiei de certificare este stabilit expres la pct. 33 din Regulamentul nr. 556/2019, care prevede: „ <i>Membrul Comisiei de certificare care se află în conflict de interese cu participantul la Programul de instruire și certificare sau deținătorul certificatului de calificare profesională declară în scris acest aspect, semnând o declarație cu privire la conflictul de interese (conform modelului din anexa nr.1), și nu participă la exercitarea atribuțiilor Comisiei de certificare stabilite la punctul 31 subpunctele 213)-6).</i> ” Mai mult, modelul declarației cu privire la conflictul de interese este prezentat în anexa nr. 1 la Regulament. Procedura de substituie a membrilor permanenți în situațiile de imposibilitate de participare și conflict de interese, este stabilită la pct. 34 din Regulamentul nr. 556/2019, care prevede că membrii supleanți sunt selectați în ordine succesivă conform componenței nominale aprobate. Subsidiar se informează că corespondența între membrii Comisiei de certificare, secretarul Comisiei și subdiviziunea responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern din cadrul Ministerului Finanțelor, se realizează prin e-mail, la adresele electronice oficiale.
13.	La punctul 42. Reiterăm că, organizarea examenelor de evaluare cel puțin o dată pe an de Ministerul Finanțelor, aduce claritate și predictibilitate pentru candidați, însă ar fi util de menținut flexibilitatea pentru sesiuni suplimentare în funcție de cerere.	Se acceptă Proiectul a fost completat cu un punct nou cu următorul conținut: „ 17². În cazul înregistrării unui număr mai mare de 20 de cereri de înmatriculare pentru unul dintre cele trei niveluri ale Programului de instruire și certificare, Ministerul Finanțelor în termen de 2 luni organizează o activitate suplimentară de instruire.” Subsidiar, se informează că admiterea la Programul de instruire și certificare este organizată de Ministerul Finanțelor și este finanțat din bugetul de stat, participarea la activitățile de instruire fiind gratuită pentru angajații din cadrul autorităților și instituțiilor bugetare. Numărul și formatul sesiunilor de instruire în cadrul Programului se stabilește în dependență de numărul participanților înmatriculați, precum și în dependență de resursele disponibile alocate.

14.	La punctul 48¹. Introducerea Punctului 48¹, care impune candidaților să semneze o declarație de răspundere înainte de examen, asigură că aceștia sunt conștienți de regulile de desfășurare și consecințele încălcării acestora. Totuși, Asociația solicită ca reglile să fie clar comunicate și disponibile candidaților din timp pentru a evita neînțelegerile și disputele. De asemenea, ar trebui elaborate proceduri clare pentru gestionarea eventualelor contestații legate de excluderea din examen și anularea rezultatului testului.	Se acceptă Punctul 48¹ a fost completat și va avea următorul cuprins: „<i>Până la începerea examenului de evaluare, candidații admiși la examen semnează o declarație de răspundere (conform modelului prezentat în anexa nr. 1²) prin care își asumă responsabilitatea de a respecta regulile de desfășurare a examenului stabilite de Comisia de certificare și răspunderea pentru încălcarea acestora prin excluderea imediată din sala de examen și anularea rezultatului examenului</i>”. Astfel, Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu Anexa nr. 1² care stabilește modelul Declarației de răspundere cu privire la respectarea regulilor de desfășurare a examenului de evaluare a cunoștințelor, cu enumerarea expresă a acestor reguli. Concomitent, se informează că, pct. 57 din Regulamentul nr.556/2019 a fost completat pentru stabilirea procedurii de contestare a deciziilor Comisiei de certificare privind excluderea participantului din sala de examen și anularea rezultatului examenului pentru încălcarea regulilor de desfășurare a examenului. Astfel, contestarea acestor decizii va fi efectuată conform prevederilor pct. 58-64 din Regulament.
15.	La punctul 48 ². Măsura de neadmitere la următoarea susținere repetată a examenului pare prea dură, deoarece candidatul a fost deja sancționat prin excluderea din sala de examinare, ceea ce constituie o dublă sancționare și poate fi considerat excesiv. <i>Asociația solicită să se includă un mecanism clar și transparent de contestație, astfel încât candidații să poată solicita o revizuire a deciziei în cazurile în care consideră că excluderea a fost nejustificată.</i>	Se acceptă Pct. 57 din Regulamentul nr.556/2019 a fost completat pentru stabilirea procedurii de contestare a deciziilor Comisiei de certificare privind excluderea participantului din sala de examen și anularea rezultatului examenului pentru încălcarea regulilor de desfășurare a examenului. Astfel, contestarea acestor decizii va fi efectuată conform prevederilor pct. 58-64 din Regulament, prin depunerea cererii de contestare la Comisia de certificare și examinarea acesteia cu documentarea rezultatelor în proces-verbal și informarea ulterioară a contestatarului. Totodată, în cazul dezacordului contestatarului cu rezultatul examinării contestării depusă la Comisia de certificare, acesta are dreptul la contestarea deciziei Comisiei de certificare la Consiliul controlului financiar public intern. Concomitent, Anexa nr.1² la Regulamentul nr. 556/2019, care stabilește modelul Declarației de asumare a răspunderii, include o specificare expresă a regulile de comportament în sala de examen.
16.	La punctul 50. După cuvântul „repetată” se introduce textul „de cel mult 2 ori,” de exclus, ori de clarificat timp de 1 sau 2 ani de la	Se acceptă Redacția pct. 50 din Regulamentul nr. 556/2019 a fost modificată și se prezintă în următoarea redacție: „<i>În cazul în care candidatul nu s-a prezentat la</i>

	instruire, pentru a nu limita drepturile candidaților.	<i>examenul de evaluare sau nu a promovat examenul, acesta este în drept să solicite participarea repetată, de cel mult 2 ori, la examen, conform graficului stabilit de Ministerul Finanțelor, cu condiția că nu a fost depășit termenul de 2 ani de la data finalizării instruirii pentru nivelul respectiv.”</i>
17.	La punctul 58. Sintagma „în termen de 10 zile lucrătoare”, de modificat cu „în termen de 5 zile lucrătoare”, deoarece Comisia răspunde în 5 zile de la data anunțării rezultatelor.	Nu se acceptă Propunerea nu este consecventă cu termenele stabilite pentru acțiunile în procedura de contestare. Astfel, conform pct. 58 și, respectiv, 61 din Regulamentul nr. 556/2019, cererea de contestare este depusă de participant în termen de 10 zile lucrătoare de la data anunțării rezultatelor, iar ulterior examinării cereii, decizia Comisiei de certificare se comunică candidatului în termen de 5 zile lucrătoare de la data luării acestei decizii.
18.	La punctul 67. Verificarea documentelor originale doar „la necesitate”, reduce rigurozitatea procesului și poate introduce ambiguitate și inconsistențe. Această flexibilitate excesivă poate crește riscul de fraude și prezentare de informații false, afectând integritatea certificării. Este esențial să se păstreze cerințe clare și riguroase pentru verificarea documentelor. <i>De aceea, Asociația propune să se păstreze o cerință clară și obligatorie pentru prezentarea originalelor actelor, chiar dacă termenul de 10 zile este flexibilizat.</i>	Nu se acceptă Unul din obiectivele proiectului de modificare a Regulamentului nr. 556/2019 constă în îmbunătățirea sistemului de certificare și dezvoltare a calificării profesionale a auditorilor interni din sectorul public, inclusiv prin digitalizarea procesului de instruire și certificare pentru a spori atractivitatea funcției și pentru a susține eforturile de recrutare a noilor auditori interni. Astfel, digitalizarea procesului de depunere și prelucrare a cererilor și documentelor anexate va face procesul de eliberare a certificatelor de calificare mai transparent și mai rapid. Iar pentru a asigura prezentarea informațiilor veridice, în conformitate cu prevederile pct. 66, subpct. 5 din Regulamentul nr.556/2019, candidații sunt solicitați să completeze și să depună concomitent cu cererea de eliberare a certificatului de calificare o Declarație pe proprie răspundere privind veridicitatea informațiilor/documentelor anexate. În acest context, la apariția unor suspiciuni cu privire la veridicitatea informațiilor/documentelor prezentate de candidat, Comisia de certificare poate solicita prezentarea actului confirmativ în original pentru verificarea veridicității acestuia. În același context, pct. 74 subpct. 1) din Regulament stabilește ca temei de retragere a certificatului de calificare faptul că acesta a fost eliberat în baza unor documente false, a fost depistată neautenticitatea datelor din documentele prezentate și/sau s-a constatat fraudarea examenului de evaluare.
19.	La punctul 69 ¹ . Introducerea acestei modificări, prin care Ministerul Finanțelor stabilește criterii de eligibilitate și validitate a	Se acceptă Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu prevederi care stabilesc criteriile de eligibilitate/validare pentru documentele ce justifică dezvoltarea

	documentelor pentru dezvoltarea profesională continuă, poate lăsa loc de interpretări și abuzuri. <i>Asociația solicită ca aceste criterii să fie clar definite și stipulate în regulament pentru a asigura transparența și predictibilitatea. În acest fel, fiecare deținător de certificat va fi pe deplin informat și nu va întâmpina surprize neplăcute în procesul de dezvoltare profesională continuă. Sau de omis această modificare.</i>	profesională continuă a auditorilor interni, prin introducerea pct. 69¹, 69², 69³ cu următorul cuprins: „69¹. Dezvoltarea profesională continuă se realizează prin următoarele tipuri de instruire: 1) externă, care prevede că instruirea este realizată în mod centralizat de către autorități publice, parteneri de dezvoltare sau alți prestatori ai serviciilor de instruire, pentru diferite categorii de personal, care sunt desfășurate în țară sau peste hotare; 2) internă, care prevede că instruirea este organizată de entitatea publică în care persoana își desfășoară activitatea, inclusiv prin achiziționarea serviciilor de instruire. 69². Participarea la orele de instruire externă se confirmă prin act/certificat de participare, eliberat de prestatorul serviciilor de instruire, iar participarea la orele de instruire internă – prin certificat/scrisoare semnată de către conducătorul entității în care persoana își desfășoară activitatea, prin care se atestă participarea angajatului la diverse forme de instruire pe parcursul unui an. 69³. Documentele de confirmare a participării la orele de instruire externă și internă trebuie să conțină, cel puțin, următoarele elemente: 1) însemnele oficiale ale prestatorului serviciilor de instruire sau angajatorului, care includ: denumirea, sigla, antetul și alte elemente oficiale de identificare; 2) denumirea/seria/numărul documentului, după caz, data eliberării acestuia; 3) denumirea completă a tematicii/subiectului de instruire pentru care se atestă participarea, forma de dezvoltare profesională, durata și perioada de derulare a acestuia; 4) datele de identificare (numele și prenumele) ale persoanei pentru care se atestă participarea; 5) ștampila și/sau semnătura prestatorului serviciilor de instruire/semnătura conducătorului entității publice în care participantul își desfășoară activitatea.”
20.	La punctul 71. Asociația propune modificarea pct.71 prin adăugarea unui subpunct referitor la sistarea activității în calitate de auditor intern, cu prezentarea Ordinului de angajare în	Nu se acceptă Scopul implementării Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în scopul public constă în satisfacerea cerințelor de competențe profesionale pentru a deveni și menține ulterior calificarea de „auditor intern

		alt domeniu. Totodată, ar trebui stipulate clar și explicit metodele de sancționare, astfel încât certificatul să nu fie anulat imediat din primul an. Persoana ar putea fi plecată în străinătate sau suferi de boală, traumă, carantină sau alte situații pentru o perioadă mai mică de 6 luni. Ar trebui să existe sancțiuni progresive, precum avertisment, muștrare, muștrare aspră, și abia apoi retragerea/anularea certificatului de calificare a auditorului intern. Certificatul se obține cu dificultate, și nu ar trebui pierdut cu ușurință. În plus, auditul public extern nu suspendă certificatul și verifică auditul intern, pregătindu-i intensiv fără obligativitate. Diploma de studii nu este suspendată dacă nu lucrezi în domeniu. Aceste măsuri actuale par exagerate și inechitabile.	certificat”. Certificatul de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public se eliberează de către Ministerul Finanțelor persoanelor care au demonstrat nivelul cunoștințelor deținute în domeniul auditului intern prin promovarea examenelor de evaluare pentru cele trei niveluri stabilite în Program. Conform prevederilor pct. 69 din Regulamentul nr. 556/2019 pentru menținerea certificatului se efectuează prin participare la activități de dezvoltare profesională continuă în domeniul controlului financiar public intern, managementului finanțelor publice, administrării publice și/sau în domeniul specific activității entității publice în care desfășoară activitatea de audit intern, cu o durată de cel puțin 40 de ore academice anual. În acest context, se menționează că obligațiile angajatorului de organizare a procesului de formare și dezvoltare profesională continuă a salariaților sunt prevăzute de cadrul normativ specific de reglementare a raporturilor de muncă și anume: Conform prevederilor art. 213, alin. (2) din Codul muncii, <i>„în cadrul fiecărei unități persoană juridică, angajatorul, în comun cu reprezentanții salariaților, întocmește și aprobă anual planurile de formare profesională”</i>, iar conform alin. (3) din același articol <i>„condițiile, modalitățile și durata formării profesionale, drepturile și obligațiile părților, precum și volumul mijloacelor financiare alocate în acest scop (în mărime de cel puțin 2 la sută din fondul de salarizare al unității), se stabilesc în contractul colectiv de muncă sau în convenția colectivă.”</i> De asemenea, modul de organizare a procesului de dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici este reglementat și prin Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Astfel, art. 37, alin. (2) din legea menționată stabilește că <i>„autoritatea publică asigură organizarea unui proces sistematic și planificat de formare și dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici, inclusiv a funcționarilor publici debutanți, care să includă: a) acumularea, aprofundarea și/sau actualizarea cunoștințelor; b) dezvoltarea abilităților și deprinderilor de muncă; c) modelarea atitudinilor profesionale, necesare pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor de serviciu.”</i> Concomitent, art.37, alin. (3), lit. c), d) și e) din Legea 158/2008 prevede că <i>„la organizarea procesului de formare și dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici, autoritatea publică are obligația de a asigura</i>
--	--	---	---

		<i>participarea funcționarilor publici la activitățile de formare și dezvoltare profesională continuă relevante domeniilor de activitate, de a asigura diverse activități de formare și dezvoltare profesională continuă <u>cu o durată de cel puțin 40 de ore anual</u>, precum și de a prevedea în bugetul anual al autorității respective mijloace pentru finanțarea activităților de formare și dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici, în mărime de cel puțin 2% din fondul de salarizare, organizate de entitatea publică responsabilă de formarea și dezvoltarea profesională a personalului din administrația publică sau de alți prestatori de servicii de formare și dezvoltare profesională.”</i> Astfel, având în vedere scopul declarat al Programului de instruire și certificare, procedura de menținere a calificării de auditor intern certificat este stabilită pentru asigurarea calității activității de audit intern în sectorul public. Totodată, este de menționat că aplicarea sancțiunilor de „avertisment”, „muștrare” și/sau „muștrare aspră” este stabilită de cadrul normativ specific de reglementare a raporturilor de muncă. Prin urmare, acestea nu pot fi aplicate de către Ministerul Finanțelor față de deținătorii certificatelor de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public, în condițiile lipsei raporturilor de muncă între acești subiecți. Conform pct. 74 sunpct. 2) din Regulamentul nr. 556/2019, încălcarea cerințelor de dezvoltare profesională continuă pentru menținerea certificatului de calificare profesională are ca impact retragerea acestuia. Totuși, cu titlu de excepție față de celelalte temeuri de retragere a certificatului de calificare profesională, persoana al cărei certificat a fost retras în temeiul pct. 74 subpct. 2) este în drept să depună o cerere de eliberare a unui nou certificat după susținerea repetată a examenului de evaluare a cunoștințelor pentru ultimul nivel (nivelul avansat) al Programului de instruire și certificare. Prin analogie, pentru menținerea certificatului internațional privind practica de audit intern (procesul de obținere a acestuia este contra plată), la fel sunt stabilite cerințe cu privire la necesitatea dezvoltării profesionale continue și prezentarea confirmărilor către Institutul Auditorilor Interni. În cazul încălcării acestor cerințe, Institutul Auditorilor Interni suspendă valabilitatea certificatului de calificare și acesta nu poate fi utilizat până nu se va înlătura circumstanța. În cazul în care situația rămâne neschimbată mai mult de 12 luni, certificatul nu va fi activ, iar pentru restabilirea acestuia va fi necesar achitarea unor plăți suplimentare.
--	--	--

	21. La punctul 75. La moment, nu este descrisă procedura de restabilire a certificatului suspendat, în timp ce la punctul 75 este menționată doar procedura de restabilire a certificatului retras. Considerăm că, procedura de restabilire a certificatului suspendat ar trebui să fie mai lejeră și simplificată în comparație cu cea pentru restabilirea certificatului retras. Este esențial ca regulamentul să includă etape clare și diferențiate pentru restabilirea fiecărui tip de certificat, asigurând astfel un proces echitabil și eficient pentru toți deținătorii de certificate.	Se acceptă Regulamentul nr. 556/2019 a fost completat cu pct. 73¹ și 73² cu următorul conținut: <i>„73¹. Certificatul de calificare profesională se suspendă pentru perioada în care se produc una din situațiile prevăzute la punctul 71 și care este temei pentru suspendare.</i> <i>73². Persoana care deține certificat de calificare profesională poate solicita anularea suspendării acestuia înainte de termen în baza unei cereri depuse la secretarul Comisiei de certificare în termen de 30 zile de la data încetării circumstanțelor care au servit temei pentru suspendare.”</i>
	22. La punctul 76. Excludere textului „eliberare” din pct.76 limitează transparența procesului de comunicare doar la deciziile de suspendare și retragere a certificatului, neincluzând și eliberarea acestuia. Această modificare poate crea confuzie și lipsă de informații pentru entitățile publice, care trebuie să fie la curent cu toate aspectele privind certificarea profesională a angajaților lor. Este important ca toate deciziile, inclusiv eliberarea certificatului, să fie comunicate clar și prompt atât deținătorului, cât și entității publice. Propunem ca textul să rămână neschimbat.	Se acceptă parțial Deciziile de eliberare, suspendare și retragere a certificatelor de calificare profesională sunt prezentate prin modificările / completările introduse în Registrul certificatelor de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public. Conform pct.83 din Regulamentul nr. 556/2019, Ministerul Finanțelor asigură publicarea Registrului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, precum și plasarea acestuia pe pagina web oficială a instituției. În acest context, redacția pct. 76 a fost modificat și se prezintă în următoarea redacție: <i>„Decizia de eliberare, suspendare și retragere a certificatului de calificare profesională se publică pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor în termen de 30 zile de la data emiterii.”</i>
	23. Completarea pct.40 din Regulament cu prevederi clare, care ar asigura confidențialitatea testelor și a variantelor de răspuns, precum și gestionarea conflictului de interese atunci când aplică la Program angajații implicați în elaborarea, verificarea și introducerea testelor în aplicația informatică, inclusiv în cazul participării persoanelor apropiate acestora.	Se acceptă parțial Art. 40 din Regulamentul nr. 556/2019 stabilește atribuțiile Subdiviziunea responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern din cadrul Ministerului Finanțelor în procesul de instruire și certificare. Astfel, potrivit prevederilor pct. 40 subpct. 3) din Regulament, DPCFPI elaborează lista itemilor/ subiectelor de evaluare pentru fiecare dintre cele trei niveluri (de bază, intermediar și avansat) ale Programului de instruire și certificare. Acestea cuprind principalele aspecte ale materialului de instruire, care urmează a fi asimilate de fiecare participant la Program. Totodată,

		întrebările testului de evaluare a cunoștințelor, susținut în cadrul examenului, sunt elaborate de către formatorii din cadrul Programului pe baza itemilor stabiliți. În acest context, Ministerul Finanțelor a stabilit și implementat, activități de control care strict limitează accesul la întrebările testului de evaluare în scopul asigurării confidențialității acestora. La prelucrarea întrebărilor de evaluare participă doar angajații care au astfel de atribuții stabilite în fișe de post, cu condiția că aceștia au susținut deja examenul de evaluare a cunoștințelor pentru nivelul respectiv. De asemenea, numărul persoanelor implicate în elaborarea, prelucrarea și verificarea întrebărilor de evaluare (formatorii, reprezentantul Centrului de instruire al I.P. CTIF și MF) este minimizat, fiecare semnând o declarație de asumare a răspunderii pentru asigurarea confidențialității testului de evaluare înaintea fiecărei sesiuni de instruire și examinare. În acest sens, Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu un punct nou care stabilește că: „Persoanele implicate în procesul de elaborare, prelucrare și verificare a itemilor de evaluare semnează o declarație privind nedivulgarea conținutului testelor la care au avut acces”. Suplimentar, Regulamentul nr.556/2019 stabilește proceduri de prevenire și tratare a conflictului de interese a membrilor Comisiei de certificare în raport cu participanții la Program, iar procesul de examinare a persoanelor care sunt implicați în implementarea Programului (cum ar fi formatorii, angajații DPCFPI a MF și Centrului de instruire al I.P. CTIF) este supus unei monitorizări stricte din partea Comisiei de certificare. Astfel, cadrul regulatoriu și măsurile implementate asigură confidențialitatea testelor de evaluare și gestionarea conflictului de interese.
24.	Includerea unui reprezentant al Asociației Auditorilor Interni din Republica Moldova, în calitate de ONG de profil, în componența Comisiei de Certificare.	Nu se acceptă În scopul concretizării și stabilirii clare a cerințelor față de statutul și competențele persoanelor desemnate în componența Comisiei de certificare, prevederile pct. 21 au fost detaliate și divizate în 2 puncte (pct.21 și 21¹ din Regulamentul nr. 556/2019). Astfel, pct. 21¹: „<i>Președinte al Comisiei de certificare este secretar de stat al Ministerului Finanțelor, iar membri ai Comisiei de certificare sunt angajați ai autorităților/instituțiilor publice care dețin certificat de calificare profesională și efectuează activitate de audit intern, un specialist din cadrul subdiviziunii responsabile de elaborarea politicilor în</i>

			<i>domeniul controlului financiar public intern, precum și un reprezentant al mediului academic.”</i> Prin urmare, desemnarea membrilor Comisiei de certificare se face pe criterii de performanță și experiență profesională individuală și nu poate fi condiționată de apartenența la o organizație non-guvernamentală expres specificată în actul normativ. Confirmarea competențelor profesionale ale membrilor practicieni desemnați în componența Comisiei de certificare este confirmată prin deținerea certificatului de calificare profesională, desfășurarea activității de audit intern în una din autoritățile/instituțiile publice naționale, precum și de o experiență de muncă de minim 5 ani. Subsidiar se informează că, începând cu anul 2021, odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 556/2019 prin care a fost pus în aplicare mecanismul reconceptualizat de certificare în domeniul auditului intern, în mod constant 3 din cei 5 membri permanenți ai Comisiei de certificare, dețineau calitatea de membru ai Asociației Auditorilor Interni din RM.
25.	Prezentarea sintezelor cu rezultatele consultărilor asupra proiectului de hotărâre cu membrii Comisiei de certificare în domeniul auditului intern în sectorul public, precum și Consiliul controlului financiar public intern (la care se face referire în Nota informativă)		Se acceptă parțial Conform art. 32 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative: „În urma avizării și consultării publice, autorul proiectului actului normativ întocmește <u>sinteza, care include obiecțiile și propunerile autorităților publice și recomandările reprezentanților societății civile</u>”. Prin urmare, completarea prezentei Sinteze la proiectul de hotărâre pentru modificarea Regulamentului nr.556/2019 cu propunerile înaintate de membrii Comisiei de certificare și Consiliului CFPI nu este conformă, dat fiind că acestea au fost înaintate la etapa de elaborare a versiunii inițiale a proiectului de act normativ. Astfel, rezultatele consultării versiunii inițiale a proiectului, propunerile și recomandările înaintate pe masea acesteia, precum și opinia de susținere a inițiativei MF de modificare a Regulamentului nr. 556/2019 sunt prezentate în procesul verbal nr.2 din 27.04.2023 al ședinței Comisiei de certificare în domeniul auditului intern în sectorul public. Concomitent, la definitivarea versiunii inițiale a proiectului au fost luate în considerare recomandările membrilor Consiliul CFPI cu privire la îmbunătățirea procedurii de instruire și certificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public, expuse în cadrul ședințelor și reflectate în procesele verbale nr. 2 din 09.08.2022 și nr.1 din 19.01.2024. Concomitent, în conformitate cu prevederile pct. 17 lit. c) din Regulament de organizare și funcționare a Consiliului CFPI, aprobat prin Ordinul MF nr.

			140/2018, versiunea definitivă a proiectului de act normativ a fost supusă avizării de către membrii Consiliul CFPI, în cadrul ședinței din 12.03.2025 fiind susținută promovarea acestuia, cu înaintarea unor propuneri. Rezultatele examinării recomandărilor Consiliului CFPI sunt integrate în prezenta Sinteză.
Congresul Autorităților Locale din Moldova (scr. nr. 262 din 22.07.2024)	26.	Excluderea pct. 69 ¹ din Proiect, prin care se delegă Ministerului Finanțelor sarcina de stabilire a criteriilor de eligibilitate/validitate a documentelor ce justifică dezvoltarea profesională continuă, în scopul menținerii certificatului de calificare în domeniul auditului intern în sectorul public. Menționăm că pct. 69 prevede cerințele de bază față de domeniile eligibile pentru confirmarea orelor de dezvoltare profesională continuă. În condițiile în care se consideră necesare criterii suplimentare de eligibilitate/validitate, întru evitarea interpretărilor/ stabilirii abuzive și a altor factori coruptibili, acestea urmează a fi descrise în regulamentul respectiv.	Se acceptă Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu prevederi care stabilesc criteriile de eligibilitate/validare pentru documentele ce justifică dezvoltarea profesională continuă a auditorilor interni, prin introducerea pct. 69¹, 69², 69³ cu următorul cuprins: <i>„69¹. Dezvoltarea profesională continuă se realizează prin următoarele tipuri de instruire:</i> <i>1) externă, care prevede că instruirea este realizată în mod centralizat de către autorități publice, parteneri de dezvoltare sau alți prestatori ai serviciilor de instruire, pentru diferite categorii de personal, care sunt desfășurate în țară sau peste hotare;</i> <i>2) internă, care prevede că instruirea este organizată de entitatea publică în care persoana își desfășoară activitatea, inclusiv prin achiziționarea serviciilor de instruire.</i> <i>69². Participarea la orele de instruire externă se confirmă prin act/certificat de participare, eliberat de prestatorul serviciilor de instruire, iar participarea la orele de instruire internă – prin certificat/scrisoare semnată de către conducătorul entității în care persoana își desfășoară activitatea, prin care se atestă participarea angajatului la diverse forme de instruire pe parcursul unui an.</i> <i>69³. Documentele de confirmare a participării la orele de instruire externă și internă trebuie să conțină, cel puțin, următoarele elemente:</i> <i>1) însemnele oficiale ale prestatorului serviciilor de instruire sau angajatorului, care includ: denumirea, sigla, antetul și alte elemente oficiale de identificare;</i> <i>2) denumirea/seria/numărul documentului, după caz, data eliberării acestuia;</i> <i>3) denumirea completă a tematicii/subiectului de instruire pentru care se atestă participarea, forma de dezvoltare profesională, durata și perioada de derulare a acestuia;</i> <i>4) datele de identificare (numele și prenumele) ale persoanei pentru care se atestă participarea;</i>

		5) ștampila și/sau semnătura prestatorului serviciilor de instruire/semnătura conducătorului entității publice în care participantul își desfășoară activitatea.”
27.	Prin modificarea pct. 21 și prin introducerea pct. 21¹ se creează premise care: a) lipsesc organizațiile neguvernamentale de profil de dreptul să-și delege reprezentant în componența Comisiei de certificare; b) stabilesc din start Președintele comisiei, care trebuie să fie Secretar de stat, persoană cu funcție de demnitate publică, desemnată pe criterii politice, care nu are neapărat cunoștințele necesare în domeniul auditului intern. Respectiv, solicităm reexaminarea modificărilor propuse la pct. 21 și pct. 21¹, cu includerea în componența Comisiei de certificare a reprezentantului organizației neguvernamentale de profil, dar și a CALM și cu stabilirea alegerii președintelui Comisiei de certificare din rândul membrilor desemnați.	Nu se acceptă În scopul concretizării și stabilirii clare a cerințelor față de statutul și competențele persoanelor desemnate în componența Comisiei de certificare, prevederile pct. 21 au fost detaliată și divizate în 2 puncte (pct.21 și 21¹ din Regulamentul nr. 556/2019). Astfel, pct. 21¹: „<i>Președinte al Comisiei de certificare este secretar de stat al Ministerului Finanțelor, iar membri ai Comisiei de certificare sunt angajați ai autorităților/instituțiilor publice care dețin certificat de calificare profesională și efectuează activitate de audit intern, un specialist din cadrul subdiviziunii responsabile de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern, precum și un reprezentant al mediului academic.</i>” Prin urmare, desemnarea membrilor Comisiei de certificare se face pe criterii de performanță și experiență profesională individuală și nu poate fi condiționată de apartenența la o organizație non-guvernamentală expres specificată în actul normativ. Confirmarea competențelor profesionale ale membrilor practicieni desemnați în componența Comisiei de certificare este confirmată prin deținerea certificatului de calificare profesională, desfășurarea activității de audit intern în una din autoritățile/instituțiile publice naționale, precum și de o experiență de muncă de minim 5 ani. Subsidiar se informează că, începând cu anul 2021, odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 556/2019 prin care a fost pus în aplicare mecanismul reconceptualizat de certificare în domeniul auditului intern, în mod constant 3 din cei 5 membri permanenți ai Comisiei de certificare, dețineau calitatea de membru ai Asociației Auditorilor Interni din RM, organizație non-guvernamentală de profil. Comisia de certificare este un organ colegial, deciziile căruia sunt adoptate cu majoritatea simplă de voturi, iar votul fiecărui membru, inclusiv al președintelui Comisiei, are aceeași valoare. În aceste condiții, deciziile Comisiei de certificare nu pot fi influențate, sub nici un aspect, în mod unilateral, de către un singur membru al Comisiei de certificare. Este de menționat că, desemnarea Secretarului de stat în calitate de președinte a Comisiei de certificare asigura

			executarea deciziilor și implementarea recomandărilor Comisiei de certificare, care au ca scop consolidarea activităților de control și asigurarea transparenței, corectitudinii și imparțialității procesului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public.
28.	Prin modificarea pct. 50 se stabilește că în cazul în care candidatul nu s-a prezentat la examenul de evaluare sau nu a promovat examenul, acesta este în drept să solicite participarea repetată, de cel mult 2 ori, la examen, conform graficului stabilit de Ministerul Finanțelor. Subliniem că stabilirea limitei „de cel mult 2 ori”, îngreuează drepturile candidatului de a obține certificarea necesară. Mai mult ca atât, nu există claritate în procedură, privitor la acțiunile ulterioare ale candidatului care a epuizat numărul limită de participări la examen.	Nu se acceptă Scopul implementării Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public este de a satisface cerințele de competențe prin organizarea și evaluarea pregătirii profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public. Fiecare nivel al Programului include un set de 15 subiecte complexe de instruire, diversificate pe un spectru larg de domenii relevante desfășurării activității de audit intern, evaluării controlului intern managerial, cunoașterii principalelor procese auditate, precum și a specificului de organizare și funcționare a sectorului public. Certificatul de calificare profesională se eliberează de către Ministerul Finanțelor persoanelor care au demonstrat nivelul cunoștințelor deținute în domeniul auditului intern prin promovarea examenelor de evaluare pentru cele trei niveluri stabilite în Programul. Modificările propuse la pct. 50 din Regulament, care se referă la limitarea numărului posibilităților de susținere a examenului de evaluare per nivel până la 3 sesiuni (1 - inițială și 2 – de susținere repetată) pe parcursul a 2 ani, are ca scop responsabilizarea participanților prin oferirea timpului necesar de studierea aprofundată a materialului de instruire și promovarea examenului. Totodată, proiectul nu limitează dreptul candidaților de a aplica repetat pentru participare la o nouă sesiune de instruire în cadrul Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public după expirarea termenului de 2 ani de la data finalizării instruirii pentru nivelul respectiv, în cazul nepromovării examenului.	
29.	Proiectul propus spre avizare conține modificarea pct. 16 din Regulament, care presupune excluderea cerinței de deținere a certificatului de formator de către persoanele care oferă instruirea și înlocuirea acesteia cu cerința de deținere a experienței de formator pentru modulele/subiectele de instruire incluse în Programul de instruire și certificare.	Nu se acceptă Procesul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public în cadrul Programului este organizat de Ministerul Finanțelor prin contractare de servicii de instruire. Astfel, asigurarea calității activităților de instruire este responsabilitatea directă a prestatorului de servicii contractat de Ministerul Finanțelor, care urmează să stabilească și să confirme calitatea formatorilor antrenați în Program, a materialelor elaborate și serviciilor oferite de către aceștia.	

	Nu este clar raționamentul operării acestei modificări, în condițiile în care certificatul de formator reprezintă dovada pregătirii acestuia inclusiv pe partea instrumentelor și tehnicilor de predare, laturilor pedagogice necesare, aspecte foarte importante în asigurarea calității actului de predare. De asemenea, cerința de deținere a experienței de formator este una vagă, nefiind clar care ar fi experiența minimă potrivită (ex. cel puțin 3 ani) și care ar fi capacitățile și abilitățile practice necesare pentru livrarea instruirilor. În această ordine de idei, nu este clar cum se asigură controlul calității procesului de instruire, astfel încât resursele publice alocate în acest scop să fie utilizate în cel mai eficient mod posibil, urmărind nu doar cantitatea (nr. de persoane pregătite), dar și calitatea pregătirii.	
30.	Prin pct. 40 din Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, subdiviziunii responsabile de elaborarea politicilor în domeniul CFPI din cadrul Ministerului Finanțelor îi este delegată atribuția de elaborare a itemilor de evaluare pentru fiecare dintre cele trei niveluri ale Programului de instruire. În același timp, Regulamentul nu prevede măsuri de control a confidențialității testelor/variantelor de răspuns, dar și a conflictului de interese în cazul aplicării la Program a funcționarilor implicați în	Se acceptă parțial Potrivit prevederilor pct. 40, subpct.) 3 din Regulamentul nr.556/2019, subdiviziunea responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern (DPCFPI) din cadrul Ministerului Finanțelor elaborează lista itemilor de evaluare pentru fiecare dintre cele trei niveluri (de bază, intermediar și avansat) ale Programului de instruire și certificare. Acestea cuprin principalele aspecte ale materialului de instruire, care urmează a fi asimilate de fiecare participant la Program. În conformitate cu prevederile pct. 31 subpct. 2) și pct. 45 din Regulament, lista itemilor se aprobă de Comisia de certificare și, ulterior, se publică pe pagina web a Ministerului Finanțelor. Astfel informația privind itemii de evaluare nu este confidențială. Mai mult, Ministerul Finanțelor are obligația să o facă publică cu cel puțin 30 de zile înainte de data desfășurării examenului de evaluare. Întrebările testului de evaluare a cunoștințelor, susținut în cadrul examenului, sunt elaborate de către formatorii din cadrul Programului, pe baza itemilor stabiliți. În acest context, Ministerul Finanțelor a stabilit și implementat,

		elaborarea/verificarea testelor, precum și a persoanelor apropiate acestora. Pe această cale, solicităm introducerea completărilor de rigoare care să concretizeze măsurile de control necesare a fi instituite în acest sens.	activități de control care strict limitează accesul la întrebările testului de evaluare în scopul asigurării confidențialității acestora. La prelucrarea întrebărilor de evaluare participă doar angajații care au astfel de atribuții stabilite în fișe de post, cu condiția că aceștia au susținut deja examenul de evaluare a cunoștințelor pentru nivelul respectiv. De asemenea, numărul persoanelor implicate în elaborarea, prelucrarea și examinarea întrebărilor de evaluare (formatorii, reprezentantul Centrului de instruire al I.P. CTIF și MF) este minimizat, fiecare semnând o declarație de asumare a răspunderii pentru asigurarea confidențialității testului de evaluare înaintea fiecărei sesiuni de instruire și examinare. În acest sens, Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu un punct nou care stabilește că: „Persoanele implicate în procesul de elaborare, prelucrare și verificare a itemilor de evaluare semnează o declarație privind nedivulgarea conținutului testelor la care au avut acces”. Concomitent, Regulamentul nr.556/2019 stabilește proceduri de prevenire și tratare a conflictului de interese a membrii Comisiei de certificare și participanții la Program, iar procesul de examinare a persoanelor care sunt implicați în implementarea Programului (cum ar fi formatorii, angajații DPCFPI a MF și Centrului de instruire a I.P. CTIF) este supus unei monitorizării mai stricte din partea Comisiei de certificare. Astfel, cadrul regulatoriu și măsurile implementate asigură confidențialitatea testelor de evaluare și gestionarea conflictului de interese.
--	--	--	--